

svoj društveni i stručni zadatak postavili su stjecanje znanja o postojanju, značenju i funkciji umjetničkog djela, stvaranje dobrog ukusa, vizualno obrazovanje i razvijanje potrebe za likovnim doživljavanjem.

Spontano djelovanje, započeto samostalnom izložbom slika Željka Prsteca, nastavilo se uskoro solidno postavljenim izlagačkim programom kojim su voditelji Galerije nastojali dati ozbiljnost ovoj zamisli, a osnovani Savjet »Galerije Disk kočnice« davao je ovom radu širu društvenu potvrdu unutar SOUR »Varteks«.

galerija

disk kočnice

ratko

petrić

(foto: M. Klemm)

Tijekom sedmogodišnjeg djelovanja Galerije postavljene su četrdesetdvije izložbe, različite po sadržaju i formi. Prevladavale su izložbe slika i skulp-

tura, a izlagani su i predmeti općeg kulturnopovijesnog značenja, vlasništvo Gradskog muzeja Varaždin. Svoja djela prikazali su radnicima tvornice kipari i slikari iz Varaždina i drugih naših gradova, neprofesionalni i profesionalni likovni stvaraoci, autori različitih formalnih stremljenja i senzibiliteta.

Mada je izlagačka djelatnost u prostoru tvornice zamišljena prije svega kao poticaj radnicima da promjene svoj dotadašnji neodređeni odnos prema likovnom stvaranju, da nauče prepoznati i vrednovati umjetničko djelo, a ambicija organizatora nije bila da se pojedine izložbe nametnu svojom formalnom i estetskom vrijednošću, nekoliko likovnih prezentacija nadmašilo je svojim značajem okvire ovog galerijskog prostora. Izložbe slikara Željka Prsteca, Gabrijela Horvata, Ivana Rabuzina, te kipara Stjepana Gračana, Mire Vuće, Ivana Lesiaka i Ratka Petrića dale su »Galeriji Disk kočnice« poseban kvalitet i uvrstile ju u red priznatih izlagačkih prostora.

Polet je počeo opadati u vrijeme kada je došlo do promjene rukovodeće strukture tvornice i kada je prvotni Savjet napustila većina njegovih članova. Nekadašnja poletna akcija i razumijevanje pretvorila se u stagnaciju i uvjeravanje. Nije bilo suprotstavljanja, ali niti pravih dokaza privrženosti sedmogodišnjem djelovanju. Uređenje galerijskog prostora do danas nije završeno, a »Galerija Disk kočnice« ostaje privremeno zatvorena već treću godinu.

Magdalena Lončarić, Gradski muzej Varaždin

ORA ŠAMAC—SARAJEVO '47

Prikupljanje dokumentacije/Izložba

Općinska konferencija SSOH Varaždin odlučila je 1987. godine odgovarajuće obilježiti 40. godišnjicu sudje-

lovanja omladine varaždinskog kraja na Omladinskoj radnoj akciji Šamac-Sarajevo 1947. godine. Zaključeno je

da se organizira susret sudionika ORA i priredi izložba dokumentacije. Preko lokalne štampe sudionici su obaviješteni o obilježavanju jubileja, zamoljeni da organizatoru dostave svoje osobne podatke i da po mogućnosti stave na raspolaganje privatnu dokumentaciju koja bi se izložila.

Pozivu Općinske konferencije odazvao se veliki broj nekadašnjih akcijaša, a prikupljeno je i dosta dokumentacijskog materijala. Izložba je pripremana u suradnji s Gradskim muzejom Varaždin — odjelom Muzej narodne revolucije. Uz prikupljanje dokumentacije upriličeni su i razgovori sa sudionicima ORA »Šamac—Sarajevo '47«, te su i na taj način prikupljeni mnogi do tada nepoznati podaci o sudjelovanju omladine šireg varaždinskog područja na ovoj Omladinskoj radnoj akciji. Na izgradnji spomenute pruge

uz omladince i omladinke s područja kotara Varaždin sudjelovala je, naime, i omladina iz susjednih kotareva, čije su se brigade također nazivale varaždinske. Spomenuta područja bila su zastupljena pri izgradnji pruge Šamac-Sarajevo sa ukupno 16 Omladinskih radnih brigada.

Izložba pod nazivom »Omladinska pruga Šamac-Sarajevo '47« bila je postavljena u Domu armije u Varaždinu od 31. 03 — 06. 04. 1987. Od sudionika prikupljeni dokumentacijski materijali obuhvaćali su fotografije, diplome, priznanja, značke i učesničke knjižice.

Po završetku izložbe mnogi su akcijaši povjerali svoje dokumente na pohranu i čuvanje Muzeju, koji je na taj način obogatio svoju zbirku sa pedesetak originalnih legitimacija, uvjerenja, značaka i fotografija.

Zorko Marković, Muzej grada Koprivnice

DVA ARHEOLOŠKA KATALOGA-MONOGRAFIJE

- A. Gomolava od praistorije do srednjeg veka;
Vojvođanski muzej, Novi Sad 1986, str. 108
- B. Bribir u srednjem vijeku;
Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split 1987, str. 126

Pred nama su još dva dobro opremljena i korisna (dakle: u struci upotrebljiva) arheološka kataloga izložbi o dva izuzetno značajna arheološka lokaliteta (ili, bolje bi bilo reći dva kompleksa nalazišta). Međutim, dok su istraživanja Gomolave završena 1985. godine, istraživanja Bribira moraju se nužno nastaviti. I, kako obično biva, negdje mora biti više problema: u predgovoru izložbe o Bribiru naznačeno je kako je bilo pokušaja »sa strane« da se izložba onemogućí (?!). Izložbe su postavljene u povodu simpo-

zija u Rumi 1986. i u Kninu 1987. godine (ova druga i u povodu dviju obilježnica: 100 godina osnutka Kninskog starinarskog društva i 130 godina od rođenja osnivača tog Društva i začetnika istraživanja Bribira — fra Luje Maruna). Bez obzira na razlike, vrijeme početnih iskapanja također je slično: na Gomolavi je mala sonda postavljena 1904, a na Bribiru su prva istraživanja vođena od 1910. do 1913. godine, da bi oba nalazišta prava veća istraživanja doživjela tek od pedesetih godina (prvo od 1953. do 1985, a drugo od 1959. do 1980. godine). Bez zlobe primijetit ćemo da je katalog o Bribiru opsežnije i bogatije opremljen (nacrtana dokumentacija, kolori), a katalog o Gomolavi je sveobuhvatniji (obuhvaćen je materijal od početka naseljavanja — s izuzetkom starčevačke kulture — do turskih osvajanja).